

Veel gestelde vragen (FAQ)

Gezondheidsmonitor Jeugd 2023

Veel gestelde vragen (FAQ) Gezondheidsmonitor Jeugd 2023	1
Algemeen.....	2
Wat houdt de Gezondheidsmonitor Jeugd precies in?	2
Waarom is de Gezondheidsmonitor Jeugd nodig?	2
Welke nieuwe onderwerpen worden uitgevraagd?	2
Is deelname aan het onderzoek verplicht?.....	2
Doen alle scholen aan dit onderzoek mee?	3
We hebben twee jaar geleden (in 2021) ook al meegedaan aan de Gezondheidsmonitor Jeugd. Waarom wordt deze monitor nu alweer afgenomen?	3
Tijdsinvestering, logistiek & werkwijze	4
Hoe wordt het onderzoek uitgevoerd?	4
Wat wordt er verwacht van de school?	4
Het onderzoek kost te veel tijd / we hebben geen tijd voor het onderzoek.	4
Hoeveel tijd kost het invullen van de vragenlijst?.....	5
Kunnen de leerlingen de vragenlijst op hun smartphone invullen?.....	5
Is het mogelijk dat leerlingen de vragenlijst thuis invullen?.....	5
Resultaten.....	6
Wat heeft onze school er eigenlijk aan?.....	6
Wat hebben onze leerlingen er zelf aan?.....	6
Wat gebeurt er met de uitslagen van de Gezondheidsmonitor Jeugd?	6
Privacy en gegevensbescherming	7
Hoe zit het met de privacy van leerlingen en de school?.....	7
Voldoet het onderzoek aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)?	7
Worden leerlingen en hun ouders zelf ook geïnformeerd over het onderzoek?	7
Zijn jongeren verplicht om de vragenlijst in te vullen?.....	7
Afstemming en relatie met JGZ-onderzoek.....	8
Er worden door de JGZ al vragenlijsten afgenomen bij ons op school, waarom zijn er twee vragenlijsten en wat is het verschil?	8

Algemeen

Wat houdt de Gezondheidsmonitor Jeugd precies in?

De Gezondheidsmonitor Jeugd is een grootschalig onderzoek met als doel inzicht te krijgen in de gezondheidssituatie van jongeren. Het is een landelijk onderzoek, waarbij we alle scholen vragen om mee te doen. Het onderzoek wordt normaliter elke 4 jaar uitgevoerd. In 2021 is er een extra meting geweest vanwege de coronacrisis, met als doel de impact van de coronacrisis op jongeren in kaart te brengen. De laatste reguliere meting was in 2019.

We vragen uw medewerking voor de afname van een vragenlijst bij alle leerlingen uit klas 2 en klas 4 op uw school. Zij vullen tijdens een lesuur een vragenlijst in via internet. Een docent begeleidt de afname van het onderzoek. De afname vindt plaats in het najaar (sept-okt-nov 2023), de school kiest zelf een geschikt moment in die periode. Na afloop ontvangt uw school een op maat gemaakt schoolprofiel met hierin de belangrijkste uitkomsten en trends (begin / medio 2024).

Waarom is de Gezondheidsmonitor Jeugd nodig?

De Nederlandse gemeenten hebben de wettelijke taak de gezondheidstoestand van de jeugd te monitoren (periodiek verzamelen van gegevens). Deze taak wordt door de GGD uitgevoerd. Door middel van de Gezondheidsmonitor Jeugd krijgen we inzicht in hoe jongeren hun gezondheid ervaren en beoordelen. Het geeft inzicht in belangrijke onderwerpen zoals geluk, eenzaamheid, stress en vertrouwen. En leefstijl thema's zoals bewegen en alcoholgebruik. In 2021 lag de focus daarnaast op de mogelijke effecten van de coronacrisis op jongeren. In de tijd is het mogelijk om te kijken naar ontwikkelingen en trends. Met de resultaten van het onderzoek wordt landelijk en lokaal beleid ontwikkeld om de gezondheid en leefstijl van leerlingen te bevorderen.

Welke nieuwe onderwerpen worden uitgevraagd?

Op dit moment zijn we nog druk bezig om de onderwerpen en vragen te bepalen voor de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023. Twee nieuwe landelijke onderwerpen zijn schoolbeleving en prestatiedruk. In onze regio zijn daarnaast vragen opgenomen in het kader van OKO; Opgroeien in een Kansrijke Omgeving. Dit is een project wat in enkele van onze gemeenten wordt uitgevoerd. Het gaat hierbij om verdiepende vragen over onderwerpen als middelengebruik, de relatie met ouders en vrijetijdsbesteding.

Een groot deel van de onderwerpen uit 2019 en 2021 komen daarnaast zeker terug, zoals ervaren gezondheid, stress, pesten en middelengebruik. Deze onderwerpen kunnen we vergelijken in de tijd. De definitieve vragenlijst zal in juni gereed zijn. De docenten krijgen de vragenlijst vooraf ter inzage zodat ze weten welke onderwerpen aan bod komen.

Is deelname aan het onderzoek verplicht?

Nee, de deelname van uw school aan het onderzoek is niet verplicht, maar wordt zeer op prijs gesteld. Voor de betrouwbaarheid van het onderzoek is het belangrijk dat zo veel mogelijk jongeren (en dus

scholen) meedoen aan het onderzoek. Hoe meer scholen meedoen, hoe beter het beeld is dat de GGD, de gemeenten en de overheid krijgen van de jeugd. Het klassikaal invullen van een vragenlijst stimuleert het invullen en verhoogt de respons! Samen hebben we een gezamenlijke maatschappelijke verantwoordelijkheid om de gezondheid van jongeren te ondersteunen.

Doen alle scholen aan dit onderzoek mee?

Alle scholen worden gevraagd mee te doen. Om betrouwbare informatie te verzamelen over de gezondheid van de jeugd is het belangrijk dat zoveel mogelijk jongeren (en dus scholen) meedoen. Wanneer (vrijwel) alle scholen meedoen kunnen we ook cijfers op gemeenteniveau analyseren. Deze gemeentelijke cijfers zijn belangrijk, omdat voor veel onderwerpen geldt dat deze niet alleen door de school opgelost kunnen worden, denk bijvoorbeeld aan het gebruik van drugs dat zich vaak juist ook buiten de schoolpoorten afspeelt. Alleen als (vrijwel) alle scholen meedoen, kunnen we ook cijfers voor al onze gemeenten rapporteren. Dit geldt zeker voor de kleine gemeenten met maar één middelbare school. Hoe meer scholen er dus meedoen, hoe beter het beeld is dat lokale en landelijke bestuurders krijgen van de jeugd.

We hebben twee jaar geleden (in 2021) ook al meegedaan aan de Gezondheidsmonitor Jeugd. Waarom wordt deze monitor nu alweer afgenomen?

In 2021 ging het om een extra afname van de Gezondheidsmonitor Jeugd, waarbij we wilden onderzoeken hoe de gezondheid van jongeren door de coronacrisis was veranderd en waar jongeren eventueel extra behoefte aan hadden. Dit was destijds in opdracht van en werd gefinancierd door het ministerie van VWS. Dit keer betreft het een reguliere Gezondheidsmonitor Jeugd, welke elke vier jaar plaatsvindt.

Tijdsinvestering, logistiek & werkwijze

Hoe wordt het onderzoek uitgevoerd?

Alle leerlingen uit klas 2 en klas 4 op uw school worden gevraagd mee te doen aan dit onderzoek. In het gehele land vindt de afname van het onderzoek plaats in de periode september tot en met november van het schooljaar 2023-2024. Als school kunt u het binnen deze periode zelf inplannen, één lesuur per klas. Vooraf worden leerlingen en ouders middels een (digitale) brief geïnformeerd.

Tijdens dit lesuur vullen de leerlingen uit klas 2 en 4 een digitale vragenlijst in via internet. De vragenlijst kan worden ingevuld op een computer, tablet, laptop of telefoon. Leerlingen hoeven niet in te loggen met een code, maar elke leerling gaat naar de website van het onderzoek en kan direct starten met invullen. In het verleden (2019 en eerder) hebben we gewerkt met inlogkaartjes, maar dat is deze keer niet meer van toepassing. Leerlingen gaan gewoon naar een website waar de vragenlijst klaar staat. De antwoorden van de leerlingen worden strikt vertrouwelijk behandeld en verwerkt. Leerlingen worden niet gevraagd naar hun naam of andere persoonsgegevens.

Wat wordt er verwacht van de school?

- Voorafgaand aan het onderzoek ouders en leerlingen digitaal of per brief informeren. Deze informatie ontvangt u van ons na de zomervakantie, en kunt u vervolgens delen met leerlingen en ouders.
- Eén lesuur per klas (voor de klassen 2 en 4) in te roosteren (bijvoorbeeld tijdens het mentoruur) in de periode tussen eind september en 26 november, waarbij de leerlingen de beschikking hebben over een computer, laptop, tablet (of telefoon) met internet.
- Dat er een docent is die bij de afname in de klas aanwezig is en leerlingen een korte instructie geeft. De docent ontvangt hiervoor vooraf duidelijke instructies.

Het onderzoek kost te veel tijd / we hebben geen tijd voor het onderzoek.

De GGD doet er alles aan om het zo gemakkelijk mogelijk te maken voor de scholen om mee te doen, en om dit elke keer weer te verbeteren. Zo werken we alleen nog maar met digitale vragenlijsten en ook de communicatie van de school naar ouders bieden we digitaal aan. Ook werken we niet meer met papieren inlogkaartjes. De school ontvangt een link die doorgestuurd kan worden aan de leerlingen. De leerlingen kunnen via deze algemene link direct de vragenlijst invullen. Meedoen aan het onderzoek hoeft geen grote inbreuk te zijn op het lesrooster. Het invullen van de vragenlijst is mogelijk binnen één (mentor)lesuur. De docent ontvangt vooraf duidelijke instructies over het onderzoek.

Hoeveel tijd kost het invullen van de vragenlijst?

De vragenlijst kan door een gemiddelde leerling binnen één lesuur worden ingevuld. Het is bekend dat leerlingen van het VMBO langer over de vragenlijst doen dan leerlingen van HAVO of VWO. Bij de doorontwikkeling van vragen proberen deze steeds verder te versimpelen zodat het invullen gemakkelijker wordt voor alle leerlingen. Hier betrekken we ook jongeren bij.

Kunnen de leerlingen de vragenlijst op hun smartphone invullen?

Het is mogelijk de vragenlijst in te vullen via de smartphone, maar de vragen zijn beter leesbaar op het scherm van een computer, laptop of tablet.

Is het mogelijk dat leerlingen de vragenlijst thuis invullen?

Nee, dit is niet mogelijk. We hanteren met alle GGD'en dezelfde werkwijze, waarbij bewust is gekozen voor de afname van een vragenlijst op middelbare scholen. Het is bekend dat meer jongeren de vragenlijst invullen als dit gezamenlijk op school wordt gedaan in de klas dan wanneer ze dat thuis moeten doen. Het geeft dus een betere respons. Ook voorkómen we zo dat ouders "meekijken" bij het invullen, we willen echt dat jongeren 100% eerlijk kunnen zijn, ook op gevoelige onderwerpen zoals alcohol, roken, drugs en seksualiteit.

Resultaten

Wat heeft onze school er eigenlijk aan?

Na afloop ontvangt u van ons een schoolprofiel, dat we ook persoonlijk komen toelichten op uw school. We streven ernaar dit gereed te hebben begin / medio 2024. De resultaten gaan over bijvoorbeeld psychische gezondheid, eenzaamheid, stress en lichaamsbeweging. U kunt de resultaten gebruiken als input voor uw schoolgezondheidsbeleid. Als uw school al eerder heeft meegedaan, is het mogelijk trends binnen uw school te signaleren.

Andere argumenten:

- De GGD gaat met de resultaten op gemeentelijk niveau in gesprek met gemeenten. Als uw school ergens knelpunten ervaart, is dit een goede manier om met gemeenten in gesprek te gaan.
- Ook regionaal en landelijk levert het onderzoek data op, het biedt dus handvatten voor lokaal en nationaal gezondheidsbeleid. Met als doel gezondheidswinst voor jongeren.

Wat hebben onze leerlingen er zelf aan?

Het invullen van de vragenlijst kan jongeren zelf aan het denken zetten over een gezonde leefstijl.

Leerlingen die meer willen weten of vragen hebben worden op het eind van de vragenlijst doorverwezen naar contactgegevens en websites met goede en betrouwbare informatie.

De monitor wordt uitgevoerd om scholen en gemeenten inzicht te geven in hoe het gaat met jongeren, om gezondheidsbeleid te kunnen ontwikkelen. Met als uiteindelijk doel gezondheidswinst voor jongeren.

Wat gebeurt er met de uitslagen van de Gezondheidsmonitor Jeugd?

GGD'en en het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) verwerken en analyseren de verzamelde gegevens. Als school ontvangt u een schoolprofiel. Hierin verwerken wij de gemiddelde resultaten op groepsniveau (bijvoorbeeld klas en/of onderwijsniveau) mits er voldoende leerlingen hebben meegedaan. Als uw school op grond van de rapportage advies nodig heeft dan kan de GGD hierbij ondersteunen. De landelijke overheid en gemeenten gebruiken de resultaten voor de ontwikkeling en bijsturing van hun beleid om de gezondheid van jongeren te verbeteren.

Privacy en gegevensbescherming

Hoe zit het met de privacy van leerlingen en de school?

Bij het onderzoek is de privacy van leerlingen gewaarborgd. Leerlingen hoeven niet in te loggen maar vullen de vragenlijst in via een algemene link. Deze link is wel uniek voor elke school, op die manier weten we op welke school de vragenlijst is ingevuld. Dit moeten we weten om de gegevens op schoolniveau te kunnen rapporteren. In de vragenlijst zelf vragen we **niet** naar naam, geboortedatum, adres of BSN-nummer. We vragen wel de postcode, omdat we de gegevens ook op gemeente- en wijkniveau willen analyseren. We kijken daarbij heel zorgvuldig of de resultaten die openbaar gepubliceerd worden, niet herleidbaar zijn tot individuen of een school. Het schoolprofiel die u van ons ontvangt, zetten wij niet op onze website en zullen wij ook niet aan derden doorsturen, daarover beslist alleen de school zelf. De school is eigenaar van het schoolprofiel en bepaalt zelf of andere organisaties de gegevens mogen inzien.

Voldoet het onderzoek aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)?

Uiteraard voeren wij dit onderzoek uit conform de AVG wet- en regelgeving. In dit onderzoek wordt door de partijen gezorgd dat er voldoende beveiligingsmaatregelen worden genomen om gegevens te beveiligen tegen verlies en tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Bijvoorbeeld door het gebruik van een beveiligde website waar de jongeren hun vragenlijst invullen.

Worden leerlingen en hun ouders zelf ook geïnformeerd over het onderzoek?

Ja, de GGD stelt een mail op voor ouders en leerlingen met daarin alle informatie over het onderzoek. Deze mails kan de school aan het begin van het nieuwe schooljaar versturen naar ouders en leerlingen. U hoeft dus geen e-mailadressen aan de GGD aan te leveren. Dat mag ook niet volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) (privacywetgeving).

Zijn jongeren verplicht om de vragenlijst in te vullen?

Nee, deelname aan het onderzoek is altijd geheel vrijwillig. Alle ouders én de leerlingen zelf worden vooraf geïnformeerd over het onderzoek. De GGD stelt daarvoor een mail op en de school verstuurt deze mails aan het begin van het nieuwe schooljaar. Ouders kunnen aangeven dat zij niet willen dat hun kind meedoet en ook jongeren zelf mogen dit (ter plekke) aangeven. Ze mogen op ieder moment stoppen met invullen. De school zorgt ervoor dat jongeren die niet meedoen een vervangende activiteit aangeboden krijgen, bijvoorbeeld huiswerk maken.

Afstemming en relatie met JGZ-onderzoek

Er worden door de JGZ al vragenlijsten afgenomen bij ons op school, waarom zijn er twee vragenlijsten en wat is het verschil?

De JGZ neemt op school inderdaad ook een digitale vragenlijst af als voorbereiding op het individuele contactmoment met de leerlingen. Dit wordt afgenomen in de klassen 2 en 4. Dit gezondheidsonderzoek JGZ heeft een ander doel, namelijk individuele zorg. Leerlingen die hulp nodig hebben of behoefte hebben aan een gesprek kunnen bij (collega's van) de Jeugdgezondheidszorg terecht. Dit instrument is minder geschikt voor monitoring en collectieve preventie.

De landelijk geharmoniseerde Gezondheidsmonitor Jeugd wordt, in opdracht van het ministerie van VWS, uitgevoerd door alle 25 GGD'en onder leerlingen van klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. Het is een grootschalig onderzoek dat landelijk zoveel mogelijk op dezelfde wijze en in dezelfde periode wordt uitgevoerd. De Gezondheidsmonitor Jeugd biedt informatie op groepsniveau. Jongeren hoeven hun antwoorden niet te delen en antwoorden zijn niet door anderen in te zien. Wanneer uw school eerder heeft meegedaan aan de 4-jaarlijkse Gezondheidsmonitor Jeugd is het mogelijk om trends en ontwikkelingen in de gezondheid, leefstijl en welzijn van leerlingen te signaleren in de tijd. Voordeel van gelijktijdige afname in het hele land is dat er landelijke referentiecijfers komen, zodat de school- en regioresultaten nu ook kunnen worden gespiegeld aan landelijke resultaten.

Integratie van beide vragenlijsten tot één vragenlijst is niet mogelijk, omdat de JGZ-vragenlijst niet anoniem kan worden afgenomen én omdat de vraagstellingen in de JGZ-vragenlijsten een ander doel beogen dan monitoring en daarmee niet vergelijkbaar zijn.

In onderstaand overzicht zijn de verschillen uitgelegd:

VERSCHILLEN

GEZONDHEIDSONDERZOEK JGZ VS. GEZONDHEIDSMONITOR JEUGD

De GGD Zuid Limburg voert tijdens de middelbare schooltijd twee verschillende onderzoeken uit bij jongeren: het Gezondheidsonderzoek JGZ en de Gezondheidsmonitor Jeugd. Beiden behoren tot het wettelijke takenpakket van de GGD. Ieder met een eigen doel.

GEZONDHEIDSONDERZOEK JGZ

- **Middel:** vragenlijst en gesprek
- **Doel:** op individueel niveau de gezondheidssituatie in kaart brengen met als doel de jongere waar nodig te ondersteunen
- **Frequentie:** 2x gedurende middelbare schooltijd. De jongeren komen gefaseerd aan de beurt, verspreid over het schooljaar
- **Resultaten:** op persoonsniveau
- **Terugkoppeling:** op individueel niveau aan de jongere en waar gewenst aan ouders
- **Regie:** afstemming onderzoek op regionaal niveau

GEZONDHEIDSMONITOR JEUGD

- **Middel:** vragenlijst
- **Doel:** op populatie niveau de gezondheidssituatie in kaart brengen met als doel gemeenten te adviseren over het lokale en regionale gezondheidsbeleid
- **Frequentie:** 1x per 2 (à 4) jaar. De jongeren zijn tegelijk aan de beurt. Er is één meetmoment
- **Resultaten:** op groepsniveau
- **Terugkoppeling:** rapportage op school- en gemeenteniveau
- **Regie:** afstemming onderzoek op provinciaal en landelijk niveau